

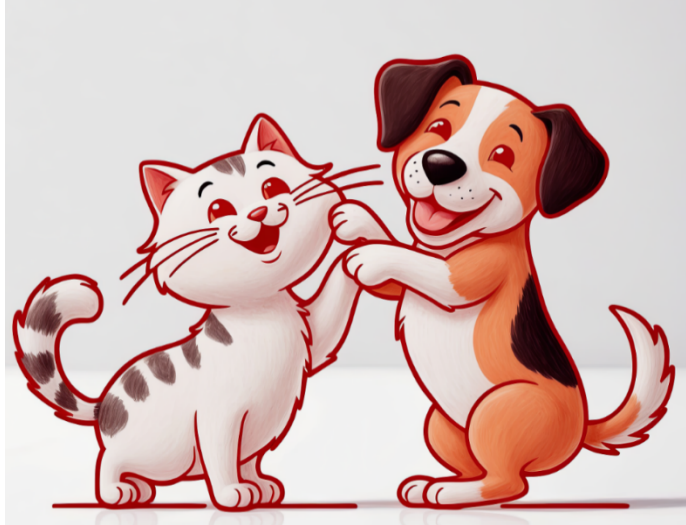

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ
DAİRE BAŞKANLIĞI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BÖCEK SOKMALARINDA VE HAYVAN ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- Ø Hayvan ısırıklarında ilk yardımı,
- Ø Yılan ısırıklarında ilk yardımı,
- Ø Denizanası sokmalarında ilk yardımı,
- Ø Böcek ısırıkları veya sokmalarında ilk yardımı öğrenebilmeli ve uygulayabilmeli.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HAYVAN ISIRIKLARI (KEDİ, KÖPEK, AT, İNEK)

Hayvan ısırıklarında doku yaralanması ve enfeksiyon oluşabilir. Bu enfeksiyonların başında **tetanos** ve **kuduz** yer alır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HAYVAN ISIRIKLARINDA BELİRTİLER

- Ø Isırık ve diş izleri,
- Ø Cilt ve cilt altı dokularda yaralar,
- Ø Cilt ve doku kayıpları,
- Ø Orta veya şiddetli kanama,
- Ø Şişlik,
- Ø Kızarıklık,
- Ø Ağrı.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HAYVAN ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

- Ø Hasta/yaralının yaşam bulgularını değerlendirin.
- Ø Isırılan kişinin kanı ve yarası ile temas etmemeye çalışın.
- Ø Isırık yerini **10-15 dakika su ve sabunla** yıkayın.
- Ø Yara kanıyorsa doğrudan bası ile kanamayı durdurun.
- Ø Yarayı kuru temiz bezle örtün.
- Ø **Kuduz ve tetanos aşıları** için sağlık kuruluşuna yönlendirin.
- Ø Yaralanma ciddi ve hayati tehlikesi varsa 112'yi arayın/aratın.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YILAN ISIRIKLARINDA BELİRTİLER

- Ø Isırık yerinde kanama, şişlik, morarma, ağrı, uyuşma, diş izleri,
- Ø Görme bulanıklığı,
- Ø Konuşma bozukluğu,
- Ø Terleme, bulantı, kusma,
- Ø Karın ağrısı, ishal,
- Ø Bilinç bulanıklığı,
- Ø Nefes darlığı.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YILAN ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

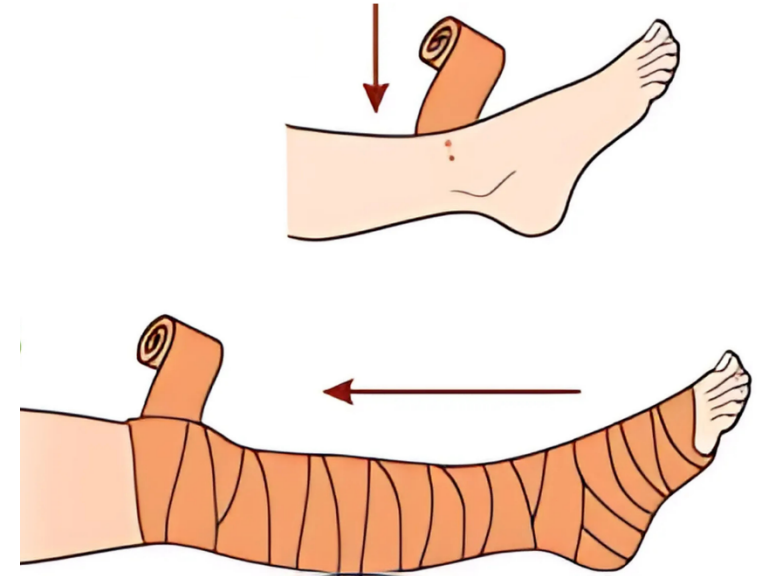
Tüm yılan ısırıklarında yılan zehirliymiş gibi kabul edilmelidir.

- Ø Isırılan kişiye uzanmasını, **hareket etmemesini söyleyin.**
- Ø Isırılan kişiyi sakinleştirin.
- Ø Yüzük, saat ve sıkı giysileri çıkarın.
- Ø Yarayı temiz bezle örtün.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YILAN ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

- Ø Isırık yeri kol ve bacaklardaysa yara üstünden dolaşımı engellemeyecek şekilde **bandaj uygulayın**.
- Ø 112'yi arayın/aratin.
- Ø Yaşam bulgularını gözlemleyin.
- Ø 112 acil yardım ekibi gelinceye kadar yaralıyla birlikte kalın.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YILAN ISIRIKLARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Ø Yılan ısırığında yara üzerine **soğuk/buz uygulamayın.**
- Ø Yaraya emme, kesme gibi işlemler yapmayın.
- Ø **Turnike uygulamayın.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DENİZANASI SOKMALARINDA BELİRTİLER

- Ø Yara yerinde kızarıklık,
- Ø Ağrı,
- Ø Kaşıntı,
- Ø Uyuşma, karıncalanma,
- Ø Cilt döküntüleri,
- Ø Kusma,
- Ø Terleme,
- Ø Huzursuzluk,
- Ø Karın, göğüs ağrısı,
- Ø Kas ağrısı.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DENİZANASI SOKMALARINDA İLK YARDIM

- Ø Kişinin etkilenen bölgeyi ovmasını önleyin.
- Ø Dokunaçlarını kredi kartı vb. kullanarak çıkarın.
- Ø Etkilenen bölgeyi **deniz suyu** ile yıkayın. Tatlı su kullanmayın.
- Ø **Isı uygulaması** yapın.
- Ø Zehirli denizanası olan bölgelerde 112'yi arayın/aratin.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BÖCEK (KENE, ÖRÜMCEK, AKREP, ARI) ISIRIĞI/SOKMALARI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BÖCEK ISIRIĞINDA/SOKMALARINDA BELİRTİLER

Yerel belirtiler

- Ø Ağrı,
- Ø Şişlik,
- Ø Kızarıklık, döküntü,
- Ø Kaşıntı, kabarıklık,
- Ø Cilde tutunmuş halde kene görülmesi.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BÖCEK ISIRIĞINDA/SOKMALARINDA BELİRTİLER

Sistemik belirtiler

- Ø Döküntü, kaşıntı,
- Ø Terleme,
- Ø Baş dönmesi,
- Ø Yutma güçlüğü,
- Ø Huzursuzluk,
- Ø Yüz ve dudaklarda şişlik,
- Ø Kas krampları,
- Ø Titreme, karıncalanma,
- Ø Bulantı, kusma, İshal
- Ø Ses kısıklığı,
- Ø Nefes almada zorluk,
- Ø Bayılma, şok.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KENE ISIRIKLARI

Kene ısırıkları ağrısız olduğu için ısırılan kişiler keneyi çok sonra fark ederler.

Kene ısırıklarında özellikle **Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi** görülebilir.

Kenenin insan vücudunda kaldığı sürenin uzaması ile hastalık geçiş riski artmaktadır. Kişi zaman kaybetmeden sağlık kuruluşuna yönlendirilmelidir. Kene hızlıca ve parçalamadan çıkarılmalıdır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KENE ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

Kenenin tutunduğu ciltten çıkarılma işlemi

- Ø Keneye çıplak elle dokunmayın.
- Ø Cımbız kullanarak çıkarın.
- Ø Keneyi cilde yapıştığı yere en yakın yerden baş kısmından tutarak çok sıkmadan yukarı doğru çekerek bütün olarak çıkartın.
- Ø Kenenin gövdesini sıkmayın, bükmeyin, ezmeyin.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KENE ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

- Ø Benzin, aseton gibi maddeler uygulamayın.
- Ø Sıcak uygulamayın, keneyi yakmaya çalışmayın.
- Ø Keneyi çıkartsanız bile gerekli kan testlerini yaptırmak için kişiyi mutlaka sağlık kuruluşuna yönlendirin.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ÖRÜMCEK ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

- Ø Isırılan bölgeyi su ve sabunla yıkayın.
- Ø **Soğuk uygulama** yapın.
- Ø Kan dolaşımını engellemeyecek şekilde bandaj uygulayın.
- Ø Isırılan bölgede ağrı artışı ve uyuşukluk başlarsa zaman kaybetmeden sağlık kuruluşuna yönlendirin.
- Ø Hastada sistemik bulgular varsa hemen 112'yi arayın/aratin.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

AKREP SOKMALARINDA İLK YARDIM

- Ø Kişiyi sakinleştirin.
- Ø Etkilenen bölgeyi hareket ettirmeyin.
- Ø **Su ve sabunla** yıkayın.
- Ø 15 dakika **soğuk uygulama** yapın.
- Ø Kan dolaşımını engellemeyecek şekilde bandaj uygulayın.
- Ø Etkilenen bölgeye kesme, emme işlemleri yapmayın.
- Ø 112'yi arayın/aratın.

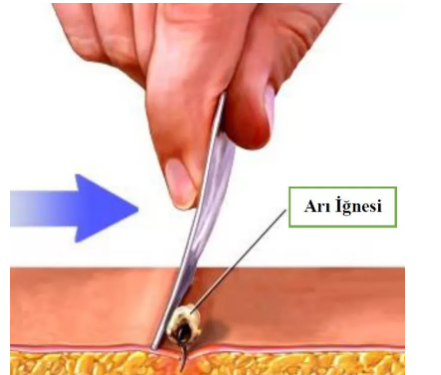

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ARI SOKMALARINDA İLK YARDIM

- Ø Kişiyeye yardım etmeden önce bölgenin güvenli olduğundan emin olun.
- Ø Etkilenen bölgeyi **su ve sabun** ile yıkayın.
- Ø Arının iğnesi görülüyorsa mümkün olduğunca **hızlı çıkarmaya çalışın**. İğneyi çıkarmak için kredi kartı gibi düz kenarlı bir alet kullanın.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ARI SOKMALARINDA İLK YARDIM

- Ø Soğuk uygulama yapın.
- Ø Ağız içi sokmalarında, alerji hikâyesi olanlarda, kişide tüm vücudu ilgilendiren belirtiler varsa hemen 112'yi arayın/aratın.
- Ø Nefes darlığı, dil, boğaz ve yüzde şişlik gibi ciddi alerji belirtileri olan hastalara reçeteli ilacı varsa uygulanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ÖZET

Hayvan Isırıkları
Rol Play

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

